

De vierde kleur

1. Probleem

Wat moeten we doen als we sterk zijn, maar geen natuurlijk bod tot onze beschikking hebben? Laten we eerst eens naar de volgende problemen kijken.

Biedverloop:	West	Oost
	1♦	1♥
	1♠	???

Wat moet u bieden als oost met:

1)	♠ HB52	2)	♠ H4	3)	♠ HB2
	♥ AV83		♥ AV83		♥ AV842
	♦ H9		♦ 942		♦ H6
	♣ 742		♣ HB97		♣ 742

2. Definitie van 'vierde kleur'

Als er geen natuurlijk bod beschikbaar is en het bieden toch opengehouden moet worden, kan men de vierde kleur gebruiken als een kunstmatig 'wachtbod'. Het bod in de vierde kleur is dan een conventie (afsprake). Het vraagt partner zijn hand nader te omschrijven.

Met bovenstaande hand 1 kunt u 4♠ bieden, met hand 2 3SA, maar hand 3 weet u nog niet welke manche gespeeld moet worden. Door 2♣ te bieden, 'vierde kleur', vraagt u een nadere omschrijving. Als partner 2♥ biedt, een driekaart harten aangevend, kunt u naar 4♥; biedt partner 2SA, daarmee een klaverendekking belovend, dan biedt u 3SA en heeft partner geen van dat dan komen 4♥ (5-2 fit), 4♠ (4-3 fit) of 5♦ (6-2 fit) in aanmerking.

In Biedermeijer (en Acol) is het gebruikelijk om de vierde kleur te bieden met bijvoorbeeld hand 3 en niet met hand 2. De 'vierde kleur' is (omdat het bod niet echt is) natuurlijk forcing. Voor het gemak spreken we zelfs af: mancheforcing.

Is de 'vierde kleur' altijd een kunstmatig bod? Vaak wel. Als regel kunt u hanteren:

Wanneer u samen met uw partner drie kleuren hebt geboden, zonder dat de tegenpartij heeft meegeboden en zonder dat één van beide een bod in Sans-Atout heeft gedaan, dan is de ongeboden vierde kleur (op 1, 2 of 3 hoogte en zonder sprong geboden) een conventie (forcing en kunstmatig).

Voorbeelden van het bieden van de 'vierde kleur':

1)	W	O	2)	W	O
	1♣	1♦		1♦	1♠
	1♥	<u>1♠</u>		2♣	<u>2♥</u>
3)	W	O	4)	W	O
	1♦	1♠		1♦	1♥
	2♥	<u>3♣</u>		2♦	2♠
				<u>3♣</u>	

De 'vierde kleur' vertelt iets en vraagt iets:

1. Het vertelt (zoals we hebben afgesproken) dat we de manche gaan spelen, maar het vertelt niets over kracht in de geboden kleur. Integendeel, kracht in die kleur ontbreekt meestal.
2. Het vraagt partner om zijn kaart verder te omschrijven. Primair vraagt het naar een driekaart steun in de kleur van de antwoordende hand of een dekking in de vierde kleur.

Voorbeelden van handen, waarbij het gebruik van de 'vierde kleur' nodig is:

a)	Biedverloop:		
	West	Oost	Oost heeft:
	1♣	1♦	♠ 754
	1♥	???	♥ A62
			♦ AHV4
			♣ 853
b)	West	Oost	Oost heeft:
	1♠	2♣	♠ A3
	2♦	???	♥ 754
			♦ 972
			♣ AHB62
c)	West	Oost	Oost heeft:
	1♠	2♦	♠ 84
	2♥	???	♥ H62
			♦ AHV64
			♣ 853

3. Verder bieden na de 'vierde kleur'.

Hoe reageert partner op een bod in de vierde kleur? De prioriteiten zien er als volgt uit:

1. Partners eerste kleur steunen met een driekaart. Vaak is de eerste kleur van de vierde kleur-bieder een vijfkaart en dan kan er dus in de 5-3 fit gespeeld worden
2. SA bieden met een stop in de vierde kleur. Vaak heeft de vierde kleurbieder geen dekking in de vierde kleur.
3. Iets anders vertellen dat nog niet bekend is. Bijvoorbeeld dat de eerste of misschien zelfs de tweede kleur van de openaar een vijfkaart is.

Voorbeelden van antwoorden op de vierde kleur:

d)	Biedverloop:		
	West	Oost	Oost heeft:
	-	1♣	♠ HV52
	1♥	1♠	♥ HB4
	2♦	???	♦ 32
			♣ AB93

Hier biedt oost 2♥, waarna waarschijnlijk 4♥ of misschien zelfs een slem in harten bereikt gaat worden.

e)	West	Oost	Oost heeft:
	-	1♣	♠ HV52
	1♥	1♠	♥ 32
	2♦	???	♦ AV5
			♣ H642

Hier biedt oost 2SA, vanwege de dubbele dekking in ruiten. Waarschijnlijk wordt 3SA het eindcontract.

f)	West	Oost	Oost heeft:
	-	1♣	♠ HV52
	1♥	1♠	♥ 43
	2♦	???	♦ B7
			♣ AVB75

Hier biedt oost 3♣ om extra lengte in klaveren aan te geven. Als west bezit:

♠ B94
♥ AH865
♦ A2
♣ H102

wordt een kansrijke 5♣ bereikt en niet 3SA, dat na een ruiten start weinig kans van slagen zal hebben. In een parenwedstrijd zou 4♠ het mooiste contract zijn.

3. Quiz

Wat biedt u met onderstaande handen als oost na het gegeven biedverloop:

Biedverloop:	West	Oost
	1♥	1♠
	2♣	???

1. ♠ AB1065
 ♥ H4
 ♦ 872
 ♣ HB2

2. ♠ HVB864
 ♥ 6
 ♦ 874
 ♣ B85

3. ♠ AB1065
 ♥ HB6
 ♦ 87
 ♣ A94

Wat biedt u met onderstaande handen als west na het gegeven biedverloop:

Biedverloop:	West	Oost
	1♥	1♠
	2♣	2♦ (= 4e kleur)
		???

4. ♠ H87
 ♥ AV832
 ♦ 9
 ♣ A753

5. ♠ 8
 ♥ AV832
 ♦ AB10
 ♣ H732

6. ♠ 8
 ♥ AV832
 ♦ V8
 ♣ HV863

4. Antwoorden

- 1: 2♦
- 2: 2♠
- 3: 4♥
- 4: 2♠
- 5: 2SA
- 6: 3♣

Spel 1	♠ H10962	
N/-	♥ AV32	
	♦ 3	
	♣ A92	
♠ AB75	N	♠ V3
♥ B87	W O	♥ 10954
♦ B987	Z	♦ 105
♣ 76		♣ HVB104
	♠ 84	
	♥ H6	
	♦ AHV642	
	♣ 853	

Biedverloop:			
West	Noord	Oost	Zuid
-	1♠	pas	2♦
pas	2♥	pas	3♣
pas	3SA	pas	pas
pas			

Na het vinden van het juiste contract met behulp van de vierde kleur vraagt het spelen nog enige nauwkeurigheid. De leider duikt de klaverenuitkomst, pakt de tweede slag en kan vervolgens een ruiten afgeven aan west. De entree naar de vrije ruiten is ♥H.

Spel 2	♠ AV852	
O/NZ	♥ B765	
	♦ 87	
	♣ 83	
♠ H63	N	♠ 74
♥ HV102	W O	♥ A93
♦ 3	Z	♦ AVB964
♣ AHB64		♣ V5
	♠ B109	
	♥ 84	
	♦ H1052	
	♣ 10972	

Biedverloop:			
West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♦	pas
2♣	pas	2♦	pas
2♥	pas	2♠	pas
2SA	pas	3SA	pas
pas	pas		

Dankzij de vierde kleur komt 3SA in de goede hand. Als noord met ♦8 uitkomt, moet de leider natuurlijk geen risico nemen, maar ♦A spelen en zijn contract veilig stellen.

Spel 3	♠ A3	
Z/OW	♥ 754	
	♦ 972	
	♣ AHB62	
♠ 975	N	♠ 1084
♥ HVB	W O	♥ A10963
♦ B865	Z	♦ 104
♣ 1097		♣ V53
	♠ HVB62	
	♥ 82	
	♦ AHV3	
	♣ 84	

Biedverloop:			
West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♠
pas	2♣	pas	2♦
pas	2♥	pas	2♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Beide spelers ontkennen een dekking in harten en het kansloze 3SA wordt vermeden. 4♠ in de 5-2 fit kan niet down: Zuid maakt zelfs elf slagen!

Spel 4	♠ VB103	
W/Allen	♥ 4	
	♦ 109652	
	♣ H75	
♠ 762	N	♠ H54
♥ HV103	W O	♥ A62
♦ H3	Z	♦ AVB4
♣ AB92		♣ 843
	♠ A98	
	♥ B9875	
	♦ 87	
	♣ V106	

Biedverloop:			
West	Noord	Oost	Zuid
1♣	pas	1♦	pas
1♥	pas	3SA	pas
pas	pas		

Niet moeilijk doen als het niet nodig is. Oost heeft een schoppende dekking en biedt zelf SA. Een schoppenuitkomst levert al direct de negende slag. Begint zuid met een andere kleur dan moet de leider vier slagen uit de harten halen. Aangezien noord de tweede ronde niet bekend, is de snit over ♥B automatisch (mits de leider niet begonnen is met ♥H en ♥V).

Spel 5
N/NZ

♠ 1087	♠ AV543	♠ B962
♥ 73	♥ AH542	♥ 1086
♦ AB1095	♦ 3	♦ HV4
♣ H54	♣ 102	♣ B63
	N	
	W O	
	Z	
	♠ H	
	♥ VB9	
	♦ 8762	
	♣ AV987	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♠	pas	2♣
pas	2♥	pas	3♦
pas	3♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

De vierde kleur helpt bij het opsporen van de 5-3 fit

Spel 6
O/OW

♠ HV1054	♠ B98	♠ A32
♥ B9	♥ A1085	♥ HV632
♦ V93	♦ A1054	♦ 8
♣ HV4	♣ 108	♣ AB63
	N	
	W O	
	Z	
	♠ 76	
	♥ 74	
	♦ HB762	
	♣ 9752	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♥	pas
1♠	pas	2♣	pas
2♦	pas	2♠	pas
4♠	pas	pas	pas

Ook hier komt de 5-3 fit boven water. Oost biedt natuurlijk 2♠ in plaats van 2♥, want de vijfkaart harten is al bekend.

Spel 7
Z/Allen

♠ H974	♠ 1062	♠ V85
♥ 765	♥ 1084	♥ A92
♦ H82	♦ B9	♦ 754
♣ 852	♣ AHV104	♣ B976
	N	
	W O	
	Z	
	♠ AB3	
	♥ HVB3	
	♦ AV1063	
	♣ 3	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♦
pas	2♣	pas	2♥
pas	2♠	pas	2SA
pas	3SA	pas	pas
pas			

Dankzij ♠10 in de dummy beschikt de leider over een dubbele schoppenstop. Na de schoppenuitkomst via ♠V voor ♠A kan zuid het beste met de hartenkleur beginnen.

Spel 8
W/-

♠ H8643	♠ 75	♠ V2
♥ 2	♥ A10543	♥ B87
♦ HVB10	♦ 8432	♦ A97
♣ A96	♣ 54	♣ HVB87
	N	
	W O	
	Z	
	♠ AB109	
	♥ HV96	
	♦ 65	
	♣ 1032	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♠	pas	2♣	pas
2♦	pas	2♥	pas
3♣	pas	5♣	pas
pas	pas		

Na het ontdekken van het hartenlek kiest oost voor het niet alledaagse 5♣. Het alternatief is 4♠, dat in de praktijk down zal gaan omdat de schoppenkleur 4-2 verdeeld zit en de leider troefkort gespeeld kan worden als OW harten blijven inspelen.